

O RhD-negativt akutblod

Om en individ transfunderas med blodkomponenter som inte är ABO-förenliga kan resultatet bli en livshotande hemolytisk transfusionsreaktion, eftersom de flesta individer har antikroppar mot de ABO-antigen som de själva saknar. Därför ger man ABO-förenliga blodkomponenter.

I akuta lägen, när blodgruppering och förenlighetsprovning ej hinner utföras, kan O RhD-negativa erythrocyter ges vilket förhindrar oförenlighetsreaktion inom ABO-systemet och bildning av antikroppar mot RhD. Det kan dock finnas blodgruppsantikroppar mot andra blodgruppsantigen som också kan ge upphov till transfusionsreaktioner.

O RhD-negativa erythrocyter (s.k. akutblod) finns på Transfusionsmedicin samt på vissa sjukhus även på andra avdelningar som akutmottagning och intensivvårds- och operationsavdelningar. Akutblod bör bara ges i livshotande situationer då blod avsett för den aktuella patienten inte omedelbart finns att tillgå.

Vem har fått blodet?

Kontakta alltid Transfusionsmedicin vid användandet av akutblod för att informera om vilka enheter som är transfunderade till vilken patient!

Fyll i patientidentitet på blodenhetens följesedel och returnera denna till Transfusionsmedicin. Följesedel för akutblod är utskrivna på rosa papper, för att skilja det från annan dokumentation.

Provtagning vid användning av akutblod:

- Om blodgruppen inte är känd.
Ta prov för blodgruppering och för BAS-test, om möjligt innan akutblodet sätts. Transfusionsmedicin utför snarast en blodgruppering och lämnar därefter ut blod av patientens egen blodgrupp inför ytterligare transfusion. BAS-test utförs i efterhand.
- Om blodgruppen är känd och ingen notering om kliniskt signifikanta blodgruppsantikroppar finns.
Ta prov till BAS-test, om möjligt innan akutblodet sätts. Transfusionsmedicin lämnar snarast ut blod av patientens egen blodgrupp inför ytterligare transfusion. BAS-test utförs i efterhand.
- Om blodgruppen är känd och patienten har kliniskt signifikanta blodgruppsantikroppar.
Kontakta Transfusionsmedicin innan akutblod används, och understryk hur brådskande situationen är. Transfusionsmedicin kan snabbt via datorn kontrollera om det befintliga akutblodet är förenligt eller ej. Vid oförenlighet får blodenheterna ej transfunderas till den aktuella patienten. Transfusionsmedicin lämnar snarast ut förenligt blod som saknar de blodgruppsantigen, vilka patienten har antikroppar mot.
Ta prov till förenlighetsprovning (MG-test) innan de levererade blodenheterna sätts. Förenlighetsprovning utförs i efterhand.

Lagerhållning av akutblod i kylskåp utanför Transfusionsmedicin

Blodenheterna skall:

- förvaras i kylskåp avsett för blodförvaring.
vara försedda med följesedel där tappningsnummer, komponentkod och hållbarhet är

Transfusionsmedicin kontrollerar enheternas utgångsdatum och meddelar då enheter ska bytas ut. Då nya enheter erhålls ska de äldre lämnas i retur till Transfusionsmedicin. Om enheterna transfunderats, kontrollera att dessa omedelbart ersätts med nya!